

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 2 4

CUPRINS:

I.	DATE GENERALE	3
II.	CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT	4
III.	PROIECTE 2024	
1.	<i>Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONCEPT 5</i>	10
2.	<i>Inițiativa de sprijinire a persoanelor refugiate în cadrul răspunsului umanitar.....</i>	13
3.	<i>Platforma “Educație” din cadrul Programului Uniunii Europene “Măsuri de promovare a încrederii”</i>	17
4.	<i>ERASMUS+ “Transformarea educației cadrelor didactice pentru tranziția verde și digitală în Armenia și Moldova”</i>	20
IV.	SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ.....	23
V.	CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA.....	24
VI.	REVISTA DIDACTICA PRO	25
VII.	BIBLIOTECA PRO DIDACTICA.....	26

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr. 13, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2012

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **website:** www.prodidactica.md

Rima BEZEDE, directoare executivă, rbezed@prodidactica.md

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, directoare adjunctă, vpostica@prodidactica.md

Tatiana MAZILLO, contabilă-șefă, tmazilo@prodidactica.md

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație nonguvernamentală, nonprofit, fondată la 11 august 1998.

Misiunea Centrului:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise, prin sprijinirea persoanelor și organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală, profesională, culturală, socială și o mai bună integrare într-o societate democratică, aflată în continuă schimbare.

Pentru aceasta, Centrul oferă programe calitative de informare, instruire și consultanță, axate pe formarea abilităților de învățare pe parcursul întregii vieții, dar și programe specifice, destinate copiilor și tinerilor, promovând valorile societății cunoașterii, asigurând, astfel, participare și șanse egale pentru toți, precum și suport sustenabil în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include peste 30 programe de formare pentru adulți, în special, pentru cadrele didactice și manageriale, inclusiv 6 programe acreditate de ANACEC.

Obiective pe termen lung:

- Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați, pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățământului la distanță), pentru a răspunde mai eficient solicitărilor concrete ale beneficiarilor direcți – profesori și instituții de învățământ;
- Oferirea de materiale didactice și publicații;
- Diversificarea surselor de finanțare;
- Creșterea numărului de parteneriate la nivel național și internațional;
- Sporirea nivelului de transparență la nivel național și internațional.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- *Inițiativa de sprijinire a persoanelor refugiate, ca răspuns la criza umanitară din regiune, cu suportul UNFPA – ianuarie 2024-decembrie 2024;*
- *Platforma "Educație", din cadrul Programului Uniunii Europene "Măsuri de promovare a încrederii" (SCBM), cu sprijinul Uniunii Europene și implementat de PNUD Moldova în parteneriat cu CEPD – martie 2024-august 2025;*
- *Inițiativa de sprijinire a persoanelor refugiate, ca răspuns la criza umanitară din regiune, cu suportul UNFPA – aprilie 2022-decembrie 2023;*
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT, componentele Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – februarie 2023-decembrie 2025;*
- *Promovarea și dezvoltarea educației interculturale (EIC) în formarea inițială a cadrelor didactice, cu sprijinul financiar al Fundației pentru copii Pestalozzi (Elveția) – martie 2021-decembrie 2023;*
- *Suport pentru refugiații din Ucraina în Republica Moldova, cu suportul Swiss Solidarity și Fundația pentru Copii „Pestalozzi” (PCF) – aprilie-decembrie 2023;*
- *Platforma "Educație", din cadrul Programului Uniunii Europene "Măsuri de promovare a încrederii" (SCBM), cu sprijinul Uniunii Europene și implementat de PNUD Moldova în parteneriat cu CEPD – aprilie 2022-mai 2023;*
- *Cultura bunei vecinătăți (actualizare curs), cu sprijinul financiar al GPPAC, octombrie-decembrie 2022;*
- *Bildung, cu sprijinul Asociației Obștești DVV International Moldova – februarie-decembrie 2021;*
- *Instruirea hibrid pe ambele maluri ale Nistrului – o punte spre o educație sănătoasă și fără frontier, implementat de Uniunea Europeană, Programul Uniunii Europene "Măsuri de promovare a încrederii" – februarie-decembrie 2021;*
- *Clubul de dezbateri PAIDEIA altfel pentru cadre didactice – noi provocări în mediul de învățare online, cu sprijinul financiar al Rețelei Centrelor de Politici Educaționale NEPC, cu sediul la Zagreb, Croația – septembrie 2020-august 2021;*
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT, componentele Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie 2019-decembrie 2021;*
- *Promovarea și dezvoltarea educației interculturale (EIC) în formarea inițială a cadrelor didactice, cu sprijinul financiar al Fundației pentru copii Pestalozzi (Elveția) – iunie 2018-decembrie 2020;*
- *Dezvoltarea zonelor rurale în Republica Moldova – DevRAM, Partea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene – aprilie 2018-martie 2021;*
- *Promovarea educației pentru sănătatea tinerilor, cu sprijinul financiar al Fondului Națiunilor Unite pentru Populație și al Ambasadei Regatului Țărilor de Jos (Olandei) – ianuarie 2018-decembrie 2022;*
- *Lecții europene-2. Componenta Educație contra corupției, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – mai 2018-aprilie 2019;*
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii bunei vecinătăți în clasele primare, cu sprijinul financiar al Rețelei Internaționale de Edificare a Păcii (GPPAC) – ianuarie-decembrie 2018;*

- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componentele Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – aprilie 2015-iunie 2018;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare/ADA, din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – decembrie-noiembrie 2018;
- *Platforma Educație și Sport pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului*, cu sprijinul financiar al Programului Uniunii Europene Susținerea măsurilor de promovare a încrederii (SCBM) și implementat de PNUD Moldova – decembrie 2016-martie 2018;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!* – faza a II-a, cu sprijinul financiar al Fundației Institutului pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – octombrie 2016-decembrie 2017;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii bunei vecinătăți în clasele primare*, cu sprijinul financiar al Rețelei Internaționale de Edificare a Păcii – GPPAC (Parteneriate Globale pentru Prevenirea Conflictelor Armate) – iulie-decembrie 2017;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova+/CONSEPT+*, componenta Dezvoltare organizațională, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie-iunie 2016;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – aprilie-noiembrie 2016;
- *Educație pentru antidiscriminare de gen și șanse egale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – aprilie-noiembrie 2016;
- *Dezvoltarea resurselor umane în educație: de la idei strategice la acțiuni durabile*, cu sprijinul financiar al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, oferit prin intermediul Fundației Soros-Moldova – februarie-iunie 2016;
- *Contribuții la profesionalizarea practicienilor în educația adulților*, cu sprijinul financiar al DVV International Moldova – septembrie-decembrie 2016;
- *Cultura buneii vecinătăți*, cu sprijinul financiar al BST (The Black Sea Trust for Regional Cooperation), un proiect al Fundației Germane Marshall – aprilie 2016-mai 2017;
- *Lecții europene*, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – 1 ianuarie-31 decembrie 2016;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!*, cu sprijinul financiar al Fundației Institutul pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – 1 ianuarie-15 septembrie 2016;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componenta Dezvoltare organizațională, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2012-2014;
- *Îmbunătățirea calității învățământului vocațional tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC – decembrie 2012-iulie 2015;
- *Educație interculturală pe ambele maluri ale Nistrului*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, cofinanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Institutul Suedez pentru Pace și Arbitraj – mai 2014-februarie 2015;

- *Pentru reforme calitative în educație*, cu sprijinul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, prin intermediul Fundației Soros-Moldova – iulie 2014-februarie 2015;
- *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate*, implementat în cadrul Programului *Est Est: Parteneriat fără frontiere* al Fundației Soros-Moldova;
- *Consolidarea ONG-urilor locale prin intermediul parteneriatelor comunitare*, cu sprijinul financiar al Ambasadei SUA în Moldova – octombrie 2012-iulie 2013;
- *Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor pentru persistarea în școală a elevilor din familii social-vulnerabile*, cu sprijinul financiar al Fondului de urgență, un program internațional creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și de Sud-Est și în Asia Centrală – 2010-2012;
- *Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia*, cu sprijinul financiar al Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și al Biroului Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei – august-decembrie 2011;
- *Leadership educațional* (proiect internațional), sprijinit financiar de Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta – ianuarie 2010-iulie 2011;
- *Sporirea participării și a calității în educație în țările SEE* (proiect realizat în parteneriat cu CEPsLjubljana), cu sprijinul financiar al OSI, ESP Budapesta – 2008-2010;
- *CONSEPT/Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2008-2010;
- *Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și de elaborare demateriale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2008-2009;
- *Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2008-2009;
- *Un viitor pentru copiii noștri*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2007-2009;
- *Școala de vară Pacea este în mâinile noastre*, cu sprijinul financiar al UNESCO Moldova – 2008;
- *Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală* (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România), cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2007-2008;
- *Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente*, cu sprijinul financiar al Agenției Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF – 2006-2007;
- *Succesul școlar pentru copiii romi* (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România), cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2006-2007;
- *Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru echitate de gen și șanse egale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori* (parteneriat cu Programul educațional *Pas cu Pas*), cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2005-2007;
- *Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi*, cu sprijinul financiar al Consiliului European, Confidence-Building Measures – 2005-2006;

- *Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate*, cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2005-2006;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2004-2005;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2004;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2003-2004;
- *Comunități de învățare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Toleranță și integrare socială. Informare și formare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (liceu, colegii și universități)*, cu sprijinul financiar al Ambasadei Statelor Unite ale Americii – 2003-2005;
- *Educație prin Internet – disciplina școlară Informatica*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002;
- *Învățare prin cooperare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002-2003;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2001-2003;
- *Modernizarea învățământului preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2001-2002;
- *Internet PRO EDUCATION*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999-2002;
- *Elaborarea Curriculumului național pentru liceu* – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2002;
- *Modernizarea învățământului umanistic*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2000.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Servicii de consultanță privind revizuirea *Standardelor de dezvoltare profesională a cadrelor didactice și actualizarea/desfășurarea programului de formare de formatori*, MEC, BM, 2024.
- Servicii de consultanță în cadrul Programului Național *Investim în profesori*, servicii contractate de MEC, 2024.
- Servicii de consultanță în cadrul Programului Național *Investim în profesori*, servicii contractate de MEC, 2023.
- Servicii de consultanță pentru actualizarea unui program de formare a cadrelor didactice, elaborat în 2016, din perspectiva defășurării acestuia la distanță, MERP, BM, MEC, 2021.
- Servicii de consultanță în elaborarea "Raportului regional referitor la incluziune și educație în Europa Centrală și de Est, în Caucaz și Asia Centrală", servicii contractate de NEPC, 2020-2021.
- Servicii de consultanță pentru elaborarea modulelor și materialelor de instruire în domeniul educației incluzive, MERP, BM, MECC, realizate în parteneriat cu AXA, 2018-2019.
- Servicii de consultanță "Analiza și evaluarea implementării educației centrate pe elev în Republica în conformitate cu metodologia agreată", UNICEF, în parteneriat cu Civitta, 2017-2018.
- Servicii de consultanță pentru desfășurarea unui studiu de fezabilitate pentru rețeaua școlară existentă, servicii contractate de Ministerul Educației RM, realizate în parteneriat cu AXA Management Consulting SRL, CBS-AXA SRL și Paul Clarke Consultants, 2017.
- Servicii de consultanță în formarea mentorilor în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație* – iunie-septembrie 2013;
- Servicii de consultanță pentru traininguri metodologice pentru cadrele didactice de liceu servicii contractate de către Ministerul Educației în cadrul proiectului „Educație de Calitate în Mediul Rural din Moldova”, februarie – iunie 2011.
- Servicii de consultanță în formarea cadrelor didactice în implementarea curriculumului modernizat de liceu (8106 profesori din 33 de raioane), în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România; servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Educație de calitate în mediul rural din Moldova* – iulie-august 2010;
- *Educație de calitate în mediul rural din Moldova*, cu sprijinul financiar al Băncii Mondiale – 4 februarie-31 mai 2011;
- Servicii de consultanță în elaborarea ghidului pentru educatori *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate*, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2010;
- Servicii de consultanță în elaborarea curricula pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice din educația timpurie și a ghidurilor metodologice aferente, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2009-2010;
- Servicii de consultanță *Echitate și incluziune în educație. Pilotarea instrumentelor pentru planificare și evaluare în domeniul educației*, servicii contractate de Ministerul Educației – 2009;
- *Evaluarea continuă la clasă*, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2008-2009;
- *Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;

- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul proiectului Ministerului Educației și Tineretului *Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Consultanță și programe de formare pentru autori de manuale, Bishkek, Kârgâztan, servicii contractate de Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006;
- Consultanță pentru autori de curriculum și de materiale didactice privind predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie 2005;
- Consultanță în formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005;
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, a managerilor de grădinițe, școli și instituții de învățământ superior.

III. PROIECTE 2024

1. CONSOLIDAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ TEHNICĂ ÎN MOLDOVA / CONCEPT 5

Componenta:	Formare continuă cadre didactice
Partener de implementare:	Educație pentru Dezvoltare (AED)
Finanțator:	Fundația Internațională Liechtenstein Development Service (LED)
Perioadă de implementare:	Februarie 2023-decembrie 2025
Buget anual:	340 000 MDL
Scop:	Dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice din instituțiile din învățământ profesional tehnic prin implementarea programelor de perfecționare acreditate <i>Gândire critică pentru dezvoltarea competențelor</i> și <i>Proiectul și portofoliul în abordarea didactică modernă</i> .

Activități și rezultate:

1. Programul de formare *Gândire critică pentru dezvoltarea competențelor profesionale*

Pe parcursul lunilor februarie-mai 2024, s-a desfășurat programul de formare *Gândire critică pentru dezvoltarea competențelor profesionale* s-a desfășurat. La sesiunile de formare au participat 12 reprezentanți ai școlilor profesionale, colegiilor și ai centrelor de excelență, profesori în domeniul IT, transport, electronică ș.a. Sesiunile primului modul din 20-22 februarie au oferit un context favorabil pentru cunoașterea și exersarea tehnicilor de dezvoltare a gândirii critice aplicate des atât în cadrul orelor teoretice, cât și în cazul celor practice. Obiectivele modulului au fost realizate, în conformitate cu agenda și designul trainingului. Dinamica grupului a fost pozitivă, s-a consumat mai puțin timp pentru intervenții paralele. În activitate au fost respectate principiile gândirii critice, fiecare sesiune a urmat cadrul și fiecare activitate a beneficiat de o debriefare a procesului de învățare. Forma principală de concepere și desfășurare a demersului a fost lecția-model. Cursanții s-au implicat activ în realizarea sarcinilor propuse, nu au fost situații de atitudine formală față de oricare sarcină, activismul cursanților a corespuns așteptărilor.

Modulul II a avut loc în perioada 26-28 martie, de asemenea, offline. Au fost abordate multiaspectual toate subiectele și au fost valorificate toate materialele distribuite, cursanții au demonstrat deschidere pentru strategie și tehnicile interactive. Subiectele și tehnicile selectate de formatori pentru acest training au fost inspirate de varianta clasică a proiectului RWTC/LSDGC și de specificul acestei formări. Pe lângă subiectele propriu-zise, cursanții au reușit să exerseze tehnici de cooperare și colaborare. Grupul s-a dovedit a fi unul eficient, participanții, în baza propriilor experiențe, au formulat întrebări și au analizat practicile la clasă. Cursanții au examinat tehnicile de învățare prin cooperare, au pus în discuție momentele cele mai complexe de organizare și management al echipelor și, în mod special, de evaluare a produselor realizate.

Modulul III s-a desfășurat online în perioada 16-18 aprilie și a pus accent pe aplicarea coerentă și creativă a tehnicilor LSDGC pentru dezvoltarea competențelor profesionale și pe motivarea pentru valorificarea inteligențelor multiple ale elevilor în vederea dezvoltării personale și profesionale. Proiectul activității a fost respectat plenar. Au fost lăsate unele subiecte pentru studiu asincron, inclusiv taxonomiile, care sunt descrise detaliat în sursele oferite, standardele de performanță profesională și alte subiecte. În acest modul, s-au abordat mai mult proceduri și procedee de formare a competențelor profesionale, iar textele selectate au provocat și generat discuții. Mai mult, este modulul în care se lucrează cel mai lent, dar și cel mai în profunzime. Toți cei prezenți au avut ocazia să se implice direct în activități. Formatorii au urmărit ca fiecare cursant să aibă oportunitatea să vorbească cap-coadă, nu doar să dea niște replici disperate. Toate sarcinile au fost luate în serios și realizate la nivel înalt. Interesul majorității participanților a fost susținut și declanșat de analiza situațiilor cu care s-au confruntat, inclusiv în ceea ce ține de inteligențele multiple, evaluarea formativă, valorificarea competenței de comunicare.

Sesiunea de follow-up a avut loc offline pe data de 21 mai 2024. Cursanții au putut alege forma de realizare a sarcinii. Cinci persoane au elaborat articole-reflecții despre aplicarea tehnicilor, impactul dezvoltării GC asupra elevilor, iar ceilalți cursanți au relatat despre experiența de aplicare a tehnicilor concrete. Unii cursanți au examinat mai multe tehnici, corelate în ERRE.

2. Programul de formare *Proiectul și portofoliul în abordarea didacticii moderne*

Trainingul *Proiectul și portofoliul în abordarea didacticii moderne* s-a desfășurat în perioada februarie-mai 2024, fiind facilitat de către Tatiana CARTALEANU și Olga COSOVAN. La program au participat 12 profesori și maiștri. Distribuția subiectelor pe module a fost dictată de principiul „de la simplu la complex”.

Modulul I, desfășurat în perioada 6-8 februarie, a fost consacrat portofoliului, pentru că elevii oricum acumulează și produc piese disperate din acesta, chiar dacă nu operează curent și frecvent cu termenul și chiar dacă noțiunea respectivă nu figurează în curriculumul disciplinar/modular. Prima sesiune a confirmat faptul că toată lumea operează cu termenul, cunoaște noțiunea, dar decalajul dintre „conceptele de portofoliu” este foarte mare. În consecință, s-a văzut că organizarea produselor de învățare într-un sistem ar putea avea un impact foarte puternic și asupra atitudinii elevilor față de propria formare profesională, nu doar asupra cunoștințelor și abilităților cu care se aleg aceștia la final. În acest modul formatorii au construit o platformă comună în raport cu care s-au putut iniția atât dezbateri și discuții constructive, cât și examina amplitudinea alternativelor acceptabile în raport cu tipologia portofoliilor, procedura de acumulare și cea de evaluare.

Modulul II, care a avut loc offline, la C.E. PRO DIDACTICA, în perioada 19-21 martie, a fost dedicat proiectului de învățare. S-a explorat abordarea lui sistemică și sistematică, claritatea obiectivelor de învățare, pentru că, pe de o parte, caracterul spectaculos pe care îl poate avea prezentarea produselor elaborate în proiect, iar pe de altă parte – dorința profesorului de a fi în pas cu cerințele zilei, cel puțin la orele publice, au făcut din proiect o experiență sporadică, nu o metodă constantă de lucru cu elevii. Și tipologia vastă a proiectelor apare oarecum fragmentară. De aceea s-a insistat asupra diversității tipologice a proiectelor și a varietății produselor rezultate evaluabile.

Modulul III, desfășurat online, în perioada 23-25 aprilie, a fost rezervat evaluării. În proiectarea și realizarea acestui modul s-a ținut cont de doleanțele și așteptările cursanților. Menționăm că problema evaluării și a calificării profesionale în bază de proiect individual și/sau portofoliu este o chestiune de viitor, inevitabilă în câțiva ani. Nici conținutul, nici metodologia nu au deviat de la proiect. Forma principală de concepere și desfășurare a demersului a fost lecția-model, construită în cadrul ERRE. Dintre tehnicile de succes ale modulului, menționăm: SINELG; Analiza SWOT; Scrierea liberă; Graficul T. Deosebit de reușit a fost lucrul în tehnica 6 pălării. Atât prezența, cât și implicarea cursanților pe parcursul celor 3 module au fost foarte bune. Nu au fost situații să nu existe doritori de a prezenta, comenta, explica.

Sesiunea de follow-up a avut loc offline pe data de 24 mai 2024. Cursanții au conceptualizat o sarcină de proiect, cu algoritm și tot ce se cuvine, grile de evaluare a produselor etc., au fost creativi în prezentarea temei, forma dominantă fiind PPT-ul.

Coordonatoare de proiect: dr. Rima BEZEDE

2. **INIȚIATIVA DE SPRIJINIRE A PERSOANELOR REFUGIATE ÎN CADRUL RĂSPUNSULUI UMANITAR**

Finanțator:	Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA)
Perioadă de implementare:	ianuarie-decembrie 2024
Implementatori:	Centrul Educațional PRO DIDACTICA
Grup-țintă:	adolescente și adolescenți, tineri și tinere, femei, inclusiv de etnie romă

Obiective:

- Asigurarea funcționării efective a Spațiilor Sigure statice din: Chișinău (Universitatea Tehnică a Moldovei; Centrul Orășenesc al Tinerilor Naturaliști; Universitatea de Stat din Moldova, Centrul de plasament pentru refugiați de etnie romă); Criuleni, Școala Profesională; s. Costești, r. Ialoveni, Centrul de plasament pentru refugiați de etnie romă; s. Congaz, r. Comrat, Centrul de plasament pentru refugiați de etnie romă; Centrul Regional de Resurse pentru Tineri, Fălești; precum și a Spațiilor Sigure mobile din Ungheni, Cahul, Criuleni, Bălți și Fălești.

Activități și rezultate:

În anul 2024, buna funcționare a Spațiilor Sigure statice și mobile a fost asigurată prin oferirea unei game vaste de servicii pentru refugiații ucraineni – copii, tineri, femei, precum și pentru reprezentanții comunităților-gazdă, într-un context lipsit de orice formă de discriminare și violență, protector din punct de vedere fizic, emoțional și social.

Activitățile proiectului au fost orientate spre prevenirea violenței de gen, incluzând sesiuni de informare privind educația sexuală comprehensivă, riscurile violenței de gen, serviciile disponibile de răspuns la violența de gen/protecție și igiena menstruală; sesiuni de conștientizare și activități recreative, inclusiv în aer liber, culturale, creative, seri de film și teatru. Adolescentelor și tinerelor le-au fost distribuite produse pentru igienă menstruală și vouchere de asistență pentru accesarea unor programe cuprinzătoare de prevenire și de răspuns la violența de gen și de educație sexuală comprehensivă. Printre rezultatele proiectului se numără:

- 55 de adolescenți și tineri din rândul refugiaților ucraineni, cât și al comunității-gazdă participanți la evenimentul sportiv *Împreună pentru pace și unitate*;
- Peste 90 de copii, adolescenți, tineri, părinți și bunici refugiați din Ucraina și din comunitatea locală, beneficiari ai Spațiilor Sigure, participanți la evenimentul artistic *Pentru o lume mai bună*;
- Activități de capacitate a angajaților Spațiilor Sigure statice și mobile, cu accent pe educația sexuală comprehensivă și prevenirea violenței de gen desfășurate;
- Peste 17 000 de persoane vizate de inițiativele de prevenire a violenței de gen;
- Circa 1750 de persoane referite la servicii multisectoriale de răspuns la violența de gen;
- 200 de vouchere distribuite;
- 850 de seturi cu produse pentru igienă personală oferite;
- 30 de activități organizate în cadrul Campaniei naționale *16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen*;
- 2 filme video care promovează activitățile Spațiilor Sigure realizate și lansate;
- Peste 60 de știri despre activitățile desfășurate în cadrul proiectului publicate în revista *Didactica Pro...* și pe paginile web și de Facebook ale Centrului Educațional PRO DIDACTICA.

- **Tabăra de vară desfășurată în cadrul campaniei *Împreună pentru pace și unitate***

În perioada 18-20 iunie 2024, pensiunea "Odiseu" din Vadul lui Vodă a găzduit Școala de vară *Împreună pentru pace și unitate*. Activitatea, un demers de educație pentru o societate în care se respectă drepturile omului, lipsită de violență, în care dialogul, cooperarea și comunicarea în spiritul salvagărdării păcii și a liniștii este o realitate, a adunat 19 adolescenți refugiați din Ucraina. Participanții la Școala de vară au fost beneficiari ai unor Spații Sigure inaugurate în cadrul proiectului (Spațiul Sigur Centrul Orășenesc al Tinerilor Naturaliști din Chișinău, două Spații Sigure ale Universității Tehnice din Moldova).

Programul celor trei zile a prevăzut o serie de activități educaționale axate pe formarea și dezvoltarea de abilități, atitudini și comportamente necesare conviețuirii pașnice între tineri, indiferent de proveniență geografică, apartenență etnică, limbă vorbită, convingeri religioase etc. *Secolul XXI – imperativ al egalității de șanse* și *EU+TU=NOI* au fost genericele celor câteva sesiuni de instruire. De o manieră interactivă, într-o atmosferă de colaborare și bună dispoziție, adolescenții au discutat despre drepturile omului și ale copilului, egalitatea de șanse în perceperea legii și a cetățenilor, mecanismele de asigurare a egalității în șanse, respectul pentru celălalt ca valoare supremă a unei societăți sănătoase, discriminarea de șanse, inclusiv de gen, violența și formele sale etc. De asemenea, ei au abordat subiecte legate de sănătatea fizică și emoțională: modul sănătos de viață și părțile sale componente (alimentația sănătoasă, practicarea sporturilor, igiena corpului și a sufletului, inteligența emoțională – siguranța sănătății psihice etc.). O secvență aparte a fost dedicată domeniului relațional, cu accent pe aspecte de educație sexual-reproductivă. N-a lipsit de pe agendă și componenta ghidare în carieră, participanții fiind la vârsta când se gândesc tot mai mult la viitoarea profesie, la alegerea pe care trebuie s-o facă.

- **Formare continuă în domeniul sănătății mintale și al dezvoltării adolescenților**

Un program de formare complex a fost organizat în perioada 20-27 septembrie, fiind facilitat de formatoarele Natalia GRÎU, Elena CREANGĂ, Violeta TERGUȚĂ, Elena CAISÂN-POPA și Veronica CUMPĂNĂ, având în calitate de cursanți 28 de coordonatori locali, psihologi, lucrători de tineret și voluntari din 16 Spații Sigure Statice și Mobile, coordonate de Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Asociația Obștească "Homecare" și ONG-ul "HelpAge". Pe parcursul a patru zile, participanții și-au dezvoltat competențele profesionale în următoarele domenii: violența în bază de gen; violența sexuală și strategii de intervenție;

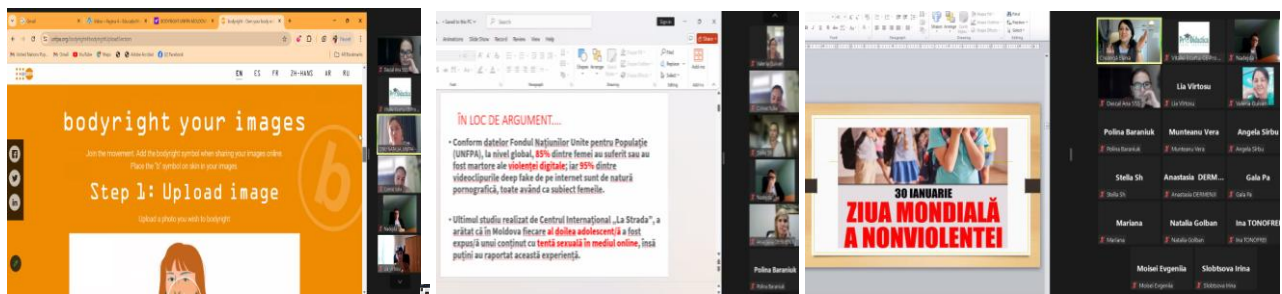
prevenirea violenței în bază de gen, prevenirea violenței de gen în mediul online; dezvoltarea bio-psiho-sexuală a adolescenților, strategii de comunicare non-violentă.

Dezvoltarea bio-psiho-sexuală la adolescenți a fost modulul predat în perioada 23-24 septembrie. Organizat în format offline, instruirea a întrunit 30 de participanți – coordonatori locali, psihologi, lucrători de tineret și voluntari din 16 Spații Sigure, în vederea dezvoltării competențelor profesionale în domeniul sănătății mintale și particularităților bio-sexuale ale adolescenților, necesare lucrului cu adolescenți și tineri din rândul refugiaților ucraineni și al comunităților-gazdă. Rugați în debutul activității să spună care le sunt așteptările de la această secvență de învățare, cursanții au menționat următoarele: informații noi, actualizate; suport profesionist; materiale didactice (inclusiv fișiere, produse video etc.) pentru utilizare în lucrul cu beneficiarii; strategii didactice moderne și modele de aplicare a acestora etc. Având drept motto "Adolescența – vârsta schimbărilor", scenariul trainingului s-a bazat pe: definirea termenului de "sănătate mintală"; identificarea măsurilor de diminuare a stresului și restabilirea echilibrului emoțional; recunoașterea simptomelor unei persoane în situații de risc; explicarea pașilor care urmează a fi întreprinși în cazuri de risc – toate abordate cu referire la adolescenți. Ziua a doua a instruirii a fost dedicată discuțiilor despre particularitățile biologice ale vârstei adolescente. Participanții au abordat semnele adolescenței precoc și tardive, elementele igienei personale și menstruale, specificul relațiilor în perioada adolescenței, dar și comportamentul sexual responsabil adoptat de adolescenți. Totodată, un accent deosebit a fost pus pe serviciile de suport profesionist și referire destinate tuturor adolescenților/tinerilor.

Modulul *Prevenirea violenței de gen în mediul online. Bazele comunicării nonviolente*, abordat pe 27 septembrie 2024, a încheiat programul complex de capacitate a personalului-cheie al Spațiilor Sigure. Ultima sesiune a debutat cu o secvență dedicată siguranței în mediul online, cu accent pe comportamentele responsabile și modalitățile de protejare. Cea mai consistentă componentă a zilei a avut în atenție comunicarea non-violentă. Subiectul a fost abordat din perspectiva esenței sale, a ideilor preconcepute legate de ea, a principiilor de bază și a etapelor pe care le implică, a atitudinilor etc. Pe parcursul instruirii, participanții/ele au experimentat situații de conflict și au reflectat asupra surselor care

le generează în spațiul virtual și în cotidian, învățând să construiască un mesaj nonviolent, bazat pe empatie și înțelegerea nevoilor proprii, cât și a persoanelor antrenate în comunicare.

Coordonatori de proiect: Lilia NAHABA, Vitalie SCURTU

3. PLATFORMA "EDUCAȚIE" DIN CADRUL PROGRAMULUI UNIUNII EUROPENE "MĂSURI DE PROMOVARE A ÎNCREDERII"

Finanțator:	Programul Uniunii Europene <i>Măsuri de promovare a încrederii</i> (SCBM)
Perioadă de implementare:	martie 2024-august 2025
Buget total:	26 775 USD
Implementatori:	PNUD Moldova, în parteneriat cu Centrul Educațional PRO DIDACTICA și Centrul de Programe educaționale și sociale inovative din Tiraspol
Grup-țintă:	cadre didactice și manageriale de pe ambele maluri ale Nistrului

Activități și rezultate:

- Formare de formatori *Pedagogia digitală – o nouă filosofie a educației moderne*;
- Seminare practice de prevenire a riscurilor asociate cu digitalizarea activă a educației;
- Activități privind utilizarea de noi abordări și formate în procesul educațional pe baza soluțiilor tehnologice moderne.

1. Formare de formatori *Pedagogia digitală – o nouă filosofie a educației moderne*

În perioada iunie-iulie 2024 a avut loc trainingul *Formare de formatori* cu genericul *Pedagogia digitală – o nouă filosofie a educației moderne*. În data de 25 iunie, 10 iulie 2024 activitatea s-a desfășurat la Centrul Tekwill. Participanții la eveniment, cadre didactice și manageriale de pe ambele maluri ale Nistrului au fost familiarizați cu experiența Tekwill în domeniul promovării educației digitale. O sesiune de training a fost consacrată procesului de transformare digitală a școlii moderne. Participanții au luat cunoștință cu experiența în domeniul implementării educației digitale, accentul fiind pus pe familiarizarea acestora cu elaborarea și utilizarea resurselor educaționale digitale: site-uri (Google Sites), fișe de lucru și infografice (Canva), conținut interactiv (Genially). Scenariul trainingului a prevăzut și o secvență axată pe modalitățile de valorificare a potențialului inteligenței artificiale în educație; a unor instrumente digitale specializate în generarea de texte, în traduceri din diferite limbi (Chat GPT); pe crearea de sarcini de învățare cu ajutorul unor dispozitive mobile (M-learning). De asemenea, participanților le-a fost organizată o excursie în cadrul căreia le-au fost prezentate serviciile Tekwill.

În data de 19 iulie 2024, lista de activități s-a completat cu încă două secvențe de învățare. Evenimentul a fost găzduit de "Clasa viitorului" a Universității Pedagogice de Stat "Ion Creangă" și a avut pe agenda zilei două subiecte de actualitate pentru modernizarea școlii prin transformarea ei digitală: Inteligența artificială în sala de clasă: introducere în domeniu; prompting și instrumente generative; elaborarea conținuturilor și resurselor didactice; integrarea inteligenței artificiale în procesul de învățământ, inteligența artificială – modalitate de stimulare a învățării elevilor și de îmbunătățire a instruirii; Educația STEAM: concept, semnificație, elemente de proiectare, abordări curriculare; abordarea integrată a conținuturilor de învățare în baza modelului STEAM etc.

În data de 26 iulie 2024, a avut loc cel de-al cincilea training al programului *Formare de formatori*. Evenimentul, găzduit de Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale a avut pe agenda zilei un subiect actual și relevant – *Inteligența artificială în sala de clasă*. Activitatea, moderată de formatorul Tudor Lapp, a scos în evidență aspecte ale inteligențelor umane și artificiale; avantajele și limitările Inteligenței Artificiale în comparație cu inteligența umană. Cadrele didactice și manageriale participante au discutat în profunzime despre impactul crescând al IA asupra pieței muncii și a societății; tendințe și perspective viitoare ale IA. Un alt aspect abordat de participanți în cadrul trainingului a fost

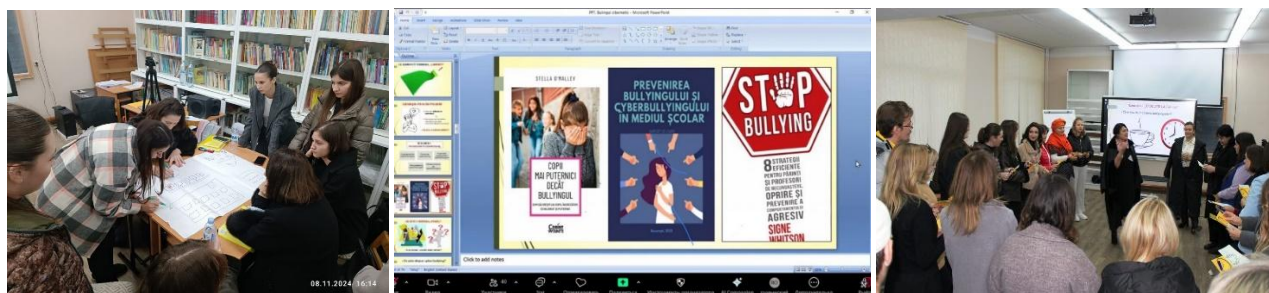
elaborarea conținuturilor și resurselor didactice, precum și modalitățile de integrare a inteligenței artificiale în procesul de învățământ.

2. *Seminare practice de prevenire a riscurilor asociate cu digitalizarea educației*

În data de 8 noiembrie 2024, a avut loc atelierul *Efectele adverse ale cyberbullying-ului și prevenirea fenomenului în școli*. Organizată cu prezență fizică și online, activitatea a întrunit 65 de cadre didactice și manageriale din instituții de învățământ de pe ambele maluri ale Nistrului. Cele trei sesiuni de învățare au avut în atenție aspecte de primă importanță pentru eliminarea sau diminuarea fenomenului în rândul populației școlare: *Introducere în cyberbullying: caracteristici, forme, efecte adverse, Rolul școlii și al corpului profesoral în combaterea cyberbullying-ului și Strategii de prevenire a cyberbullying-ului în școli*.

În data de 22 noiembrie 2024, a avut loc seminarul thematic *Siguranța pe internet ca problemă vitală*. În cadrul activității au fost abordate următoarele tematici: Dependența de internet și de rețelele sociale; Rolul părinților și al cadrelor didactice în promovarea siguranței pe Internet; Studii de caz și scenarii practicabile. Cursanții au răspuns la câteva întrebări: *Care sunt principalele riscuri la care sunt expuși copiii/elevii/tinerii pe Internet? Care sunt componentele siguranței pe Internet? Cum putem integra lecțiile despre responsabilitatea online în programa școlară? Cum îi putem ajuta pe elevi să-și gestioneze timpul online? Ce putem face pentru a-i încuraja să raporteze cazurile de hărțuire online?* etc. Partea aplicativă a activităților realizate a avut în atenție studii de caz și exerciții orientate spre determinarea modalităților de protecție împotriva conținuturilor rasiste, activității ilegale, criminalității online (exploatarea sexuală a copiilor, trafic de ființe umane, pornografia infantilă, încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, probleme de confidențialitate, lipsa de respect pentru eticheta online), hărțuirii cibernetice, agresivității, imaginilor violente; stabilirea regulilor de comportament în familie privind utilizarea Internetului; formularea de recomandări pentru părinți legate de siguranța copiilor în mediul virtual, protejarea datelor online ale familiei, organizarea unor discuții cu cei mici despre metodele de securitate online; elaborarea unui plan (școlar) de siguranță pe Internet etc.

3. *Activități privind utilizarea de noi abordări și formate în procesul educațional pe baza soluțiilor tehnologice moderne*

În data de 26 septembrie curent, 49 de cadre didactice și studenți viitori pedagogi au participat la seminarul thematic *Dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor: nevoi și perspective*. Realizat în format hibrid, acesta a avut ca punct de reper cadrul de competențe DigCompEdu, aprobat de Ministerul Educației și

Cercetării, care pune la dispoziția corpului didactic de la toate treptele un model de progres pentru formarea celor 22 de competențe digitale cheie, începând cu asimilarea de informații și formarea practicilor digitale de bază, continuând cu aplicarea, dezvoltarea și structurarea practicilor digitale și terminând cu transmiterea cunoștințelor către alți profesori și crearea de practici noi. Pe parcursul instruirii, accentul a fost pus pe modalități de valorificare optimă a potențialului tehnologiilor digitale în elaborarea strategiilor didactice centrate pe elev și aplicarea cu succes a acestora la clasă, pe dezvoltarea competențelor necesare elaborării și partajării eficiente și responsabile a resurselor digitale în procesul de predare-învățare-evaluare, în interacțiunile profesionale, pentru dezvoltare profesională. Cursanților le-au fost propuse spre reflecție o serie de proiecte educaționale cu integrarea TIC și studii de caz, care au fost însoțite de realizarea de sarcini de lucru interactiv, exerciții, analize.

Un alt seminar tematic *Utilizarea resurselor educaționale deschise (RED) în educație: o analiză comparativă*, a avut loc în data de 24 octombrie. Activitatea a inclus următoarele subiecte: Introducere în conceptul de resurse educaționale deschise (RED) și beneficiile utilizării acestora; Căutarea, evaluarea și adaptarea RED; Integrarea RED în planificarea și desfășurarea activităților didactice. Obiectivele stabilite spre realizare au ținut de definirea de către cursanți a conceptului de resurse educaționale deschise; identificarea tipurilor de RED; cunoașterea esenței licențelor Creative Commons și a importanței acestora în utilizarea RED; conștientizarea avantajelor utilizării RED în activitatea didactică. De asemenea, printre abilitățile propuse spre dezvoltare au figurat cele de căutare a RED relevante pentru disciplina predată și nivelul de pregătire al celor educați; de evaluare a calității RED; de adaptare a RED la nevoile specifice și la preferințele clasei etc.

Inteligența artificială (IA) și resursele educaționale deschise (RED) au fost cele două subiecte propuse atenției participanților în cadrul seminarului practic desfășurat în data de 12 decembrie, 2024. Activitatea, realizată la "America House" a avut drept scop formarea celor 60 de participanți pentru creșterea eficienței procesului instructiv-educativ prin dezvoltarea competențelor digitale. Obiectivele urmărite de cele trei sesiuni au vizat familiarizarea cu instrumentele IA potrivite pentru planificarea, implementarea și evaluarea activităților didactice (Gamma, Canva, ChatGPT, Gemini, Bing Image Creator), pentru îmbunătățirea rezultatelor academice ale elevilor prin generarea de teste, analiza performanțelor și oferirea de feedback personalizat; cu strategii prin care IA poate fi integrată în vederea individualizării învățării și facilitării accesului la resurse educaționale de calitate; cu conceptul de "resurse educaționale libere", caracteristicile lor principale și beneficiile utilizării la ore; au elaborat scenarii de învățare cu ajutorul acestora, au făcut schimb de bune practici de utilizarea a IA și RED în procesul de predare-învățare-evaluare.

Coordonatoare de proiect: Lilia NAHABA

4. ERASMUS+ "TRANSFORMAREA EDUCAȚIEI CADRELOR DIDACTICE PENTRU TRANZIȚIA VERDE ȘI DIGITALĂ ÎN ARMENIA ȘI MOLDOVA"

Finanțator:	Comisia Uniunii Europene
Perioadă de implementare:	februarie 2024-2027
Partenerii de implementare:	Ministerul Educației și Cercetării, C. E. PRO DIDACTICA, Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți și Universitatea Pedagogică de Stat "I. Creangă" din Chișinău
Beneficiarii și partenerii proiectului:	<i>Universități:</i> Universitatea Pedagogică de Stat "K. Abovyan" (ASPU), Universitatea de Stat din Erevan (YSU), Universitatea de Stat "M. Nalbandyan" din Shirak (SHSU), Armenia; Universitatea Pedagogică de Stat "I. Creangă" din Chișinău (UPSC), Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți (USARB), Moldova. <i>Universități-partenere:</i> Universidade da Beira Interior (UBI), Portugalia; Universitatea Masaryk din Brno (MU), Cehia; Universidad de Valladolid (UVa), Spania. <i>Organizații ale societății civile:</i> Centrul Național pentru Dezvoltare și Inovație în Educație (NCEDI), Armenia; Centrul Armenesc pentru Politica și Managementul Educației NGO (ACEP), Armenia; C.E. PRO DIDACTICA (CEPD), Moldova. <i>Ministere:</i> Ministerul Educației, Științei, Culturii și Sportului al Republicii Armene (MESCS), Armenia; Ministerul Educației și Cercetării (MEC), Moldova.

Proiectul T4GREEN își propune să reformeze procesul de pregătire inițială a cadrelor didactice din Armenia și Moldova, facilitând trecerea de la programele de studiu tradiționale la cele orientate către viitor, în vederea atingerii obiectivelor naționale în domeniul educației și de susținere a tranziției verzi și digitale. Această intervenție este justificată de situația dramatică din Armenia și Moldova, caracterizată de lipsa de cadre didactice, de interes pentru cariera de profesor, de atractivitatea programelor de studiu învechite.

Obiective specifice:

- Dezvoltarea capacității administratorilor naționali și instituționali, a factorilor de decizie, a profesorilor și cercetătorilor în vederea îmbunătățirii politicii și a programelor de educație a cadrelor didactice, cu scopul de a realiza obiectivele naționale ale educației, ale tranziției ecologice și digitale;
- Dezvoltarea "Conceptului național pentru formarea cadrelor didactice, 2027-2035", în vederea trecerii de la programele de formare tradiționale la cele orientate către viitor, a asigurării tranziției verzi și digitale;
- Dezvoltarea de criterii de referință pentru diferite niveluri de formare inițială a cadrelor didactice și revizuirea programelor de licență, de master, precum și a programelor de scurtă durată;
- Revizuirea programelor de formare inițială a cadrelor didactice la nivel de licență, master, precum și a programelor de scurtă durată.

Activități și rezultate:

1. Conferința de lansare a proiectului *Transformarea formării cadrelor didactice pentru tranziția verde și digitală în Armenia și Moldova*

La 19 februarie curent, în incinta Universității Pedagogice de Stat "Khachatur Abovyan" din Armenia (ASPU) s-a desfășurat conferința de lansare a proiectului T4GREEN, derulat în cadrul Programului Erasmus+. Proiectul va fi coordonat de ASPU, cu participarea a 13 universități și organizații din Armenia și din alte țări, inclusiv Republica Cehă, Spania, Portugalia, Moldova. Transformării și revizuirii vor fi supuse trei domenii principale: limbi străine, pedagogie specială și incluziune, din perspectiva abordării STEM. Rezultatele așteptate includ un plan revăzut pentru programele de licență și master, precum și două programe de formare pe termen scurt. „Problemele majore din educație ocupă un loc central în lume; zilnic au loc transformări importante. Unul dintre obiectivele proiectului este să dezvolte capacitățile lucrătorilor la nivel național, instituțional și administrativ, ale decidenților, cercetătorilor și profesorilor, permițând dezvoltarea și revizuirea politicilor și programelor de formare a cadrelor didactice pentru realizarea obiectivelor educației verzi și digitale”, a remarcat Srubhi Gevorgyan, rectorul ASPU.

Ministrul Educației, Științei, Culturii și Sportului, Zhanna Andreasyan a evidențiat importanța acestuia pentru reformele ample din educație și pentru elaborarea unui document conceptual privind formarea profesorilor. „Reformele legate de formarea cadrelor didactice sunt cruciale. Școlile se schimbă, dar un lucru rămâne neschimbat – profesorii sunt oamenii școlii cei mai importanți, impactul lor asupra copiilor și rezultatelor academice este inestimabil”, a afirmat ministrul Andreasyan. Coordonaorul Biroului Erasmus+ din Armenia, Lana Karlova, a prezentat programele de formare, evidențiind că, în cadrul proiectului, pregătirea continuă a profesorilor este un sector esențial. Problemele abordate vor contribui la dezvoltarea durabilă a societății, bazată pe cele 17 criterii definite. „Formarea profesorilor devine una prioritară. Nu doar universitățile și organizațiile participante, ci și partenerii europeni sunt implicați în discuții privind schimbările calitative. Sperăm cu tărie că aceste schimbări vor avea impactul scontat asupra metodologiei de predare, a rezolvării problemelor din domeniu și a activității profesorilor”, a subliniat Lana Karlova.

Partea plenară a proiectului a fost urmată de o discuție panel cu genericul *Oportunități și provocări pentru formarea profesorilor în secolul XXI*. Participanții au abordat subiecte legate de provocările profesiei de pedagog și au identificat metode pentru depășirea acestora, au abordat avantajele și dezavantajele tehnologiilor digitale în educație.

2. Program la nivel internațional de consolidare a capacităților cu privire la conceptul și programele de formare a cadrelor didactice

În perioada 9-13 septembrie, Universitatea Beira Interior (UBI) din Covilha, Portugalia, a găzduit un training de 5 zile dedicat transformării educației cadrelor didactice pentru tranziția verde și digitală în Armenia și Republica Moldova. Evenimentul a reunit peste 40 de profesori și factori de decizie din Armenia, R. Moldova și alte țări ale Uniunii Europene (Portugalia, Spania, Cehia), oferind o platformă pentru schimb de idei, bune practici și strategii inovative în domeniul educației verzi și digitale. Participanții au beneficiat de

sesiuni interactive, prezentări și discuții axate pe integrarea competențelor digitale și sustenabile în formarea viitoarelor generații de profesori. Astfel, participanții au explorat soluții inovative pentru a integra obiectivele dezvoltării durabile în procesul de reformă curriculară universitară din Armenia și R. Moldova.

3. Întrunire privind transformarea educației pentru tranziția verde și digitală

În perioada 9-13 decembrie, reprezentanții Centrului, alături de echipele din Armenia, Portugalia și Spania, au participat la întrunirea de proiect găzduită de colegii de la Universitatea Masaryc din Brno, Cehia. Transformarea educației pentru tranziția verde și digitală a fost subiectul-cheie al evenimentului, iar bunele practici prezentate de partenerii din Cehia au evidențiat necesitatea și importanța unei abordări complexe și eficiente în formarea cadrelor didactice, inclusiv din perspectiva tranziției verzi și digitale.

Coordonatoare de proiect: Daniela PREAȘCA

IV. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ 2024

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit servicii de formare continuă în baza programului aprobat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova prin ordinul nr. 410 din 5 octombrie 2017 și programele de formare continuă acreditate de Agenția de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare și aprobate prin ordinul nr. 1095 din 03.08.2021 al Ministerului Educației și Cercetării, emis în temeiul art. 123 (alin. 4) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.

Programele acreditate includ:

- Managementul educațional (program complex, 20 credite);
- Limba și literatura română (program complex, 20 credite);
- Formarea continuă a formatorilor (program complex, 17 credite);
- Evaluarea calității în învățământul general (program tematic, 6 credite);
- Crearea Resurselor Educaționale Digitale Deschise (program tematic, 6 credite);
- Psihopedagogie (program complex, 6 credite);

Activitățile de formare au fost realizate în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. La finele cursurilor, au fost oferite certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare. Echipa de formatori este alcătuită din angajați ai Centrului, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, SUA, Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria ș.a. Centrul dispune de o *sală de Resurse și Training*, care este dotată cu peste șase mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor, psihologie.

În anul 2024, din pachetul de programe au fost selectate modulele care au corespuns necesităților de formare ale cadrelor didactice. Costul unei instruirii complexe a fost stabilit în funcție de condiții, acoperind, în primul rând, cheltuielile de elaborare și de oferire a programelor de formare, materialele utilizate.

Conținuturile și durata cursurilor au fost fixate în baza doleanțelor și a necesităților participanților.

Pe parcursul anului 2024, echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns unui număr mare de solicitări, programele cuprinzând aproximativ 400 de cursanți. Printre cele mai solicitate programe, se enumeră:

- Psihopedagogie;
- Managementul educațional;
- Managementul proiectelor;
- Formarea continuă a formatorilor.

Informațiile cu privire la alte activități, oferite gratis în proiecte finanțate de donatori, au fost plasate pe pagina web a Centrului: <http://www.prodidactica.md>

Coordonatoare de program: Lilia NAHABA

V. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA

Pe parcursul anului 2024, în cadrul Clubului de dezbateri educaționale PAIDEIA, au fost realizate mai multe activități. Acestea le-au propus profesorilor subiecte variate și utile pentru optimizarea practicii de predare la clasă, care au provocat discuții constructive, un schimb eficient de opinii și de experiență.

Subiecte abordate:

- *Manualul actual de limba și literatură română, clasa a V-a: provocări în utilizare și schimb de bune practici;*
- *Eseul și alte produse pentru evaluarea scrisului;*
- *Asocierea ca operație intelectuală. Asocierile forțate;*
- *Disciplina profesională – un factor de succes sau Cum să reușim să facem totul?;*
- *Leadership-ul incluziv la nivel de clasă și instituție: dificultăți și oportunități pentru cadrele didactice și managerial;*
- *Crearea unui spațiu cultural și educațional în cadrul școlii, condiție pentru autorealizarea personală a elevilor.*

Participanți: peste 200 de cadre didactice din diverse instituții de învățământ din republică.

Coordonatoare de program: Lilia NAHABA

VI. REVISTA DIDACTICA PRO...

Echipa redacțională: Mariana VATAMANU, redactor-șef; Elena SUFF, Vitalie SCURTU, redactori; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoredactare.

Pe parcursul anului 2024, au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională *DIDACTICA PRO...*, într-un tiraj de 350 de exemplare fiecare. Publicația a fost distribuită prin intermediul mai multor agenții (POȘTA MOLDOVEI, PRESS INFORM-CURIER), având cca 400 de abonați.

Nr. 1-2 (143-144) – DEMERSUL DIDACTIC INOVATIV

- Constatări experimentale privind managementul transferului tehnologiilor inovaționale în învățământul liceal
- Limitele unei probe de evaluare: eseu informativ
- Importanța orei de religie în cadrul sistemului de învățământ
- Formarea culturii ecologice în învățământul primar
- Algoritmi pentru operațiile intelectuale

Nr. 3 (145) – EDUCAȚIA ESTETICĂ

- Pro integrare curriculară
- Rolul folclorului muzical în formarea personalității elevului
- Eseul în labirintul docimologiei: probleme și soluții
- Valorificarea limbii și educația estetică
- Educația estetică

Nr. 4 (146) – MASTERATUL ÎN ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI: DINCOTRO ȘI UNDE?

- Masteratul de profesionalizare în Republica Moldova: bune practice și noi oportunități
- Cursul academic *Manualul școlar*: cadru instituțional și perspective specific
- Dezvoltarea gândirii afirmative a elevilor în procesul interpretării operei literare
- Doi profesori, două discipline și un singur scop
- Masteratul didactic ca model-ideal de formare a profesorilor

Nr. 5 (147) – PEDAGOGIA VERDE

- Competența de *a învăța să înveți* ca model pedagogic fundamentat psihologic și social
- Consilierea familiei în cazul copiilor cu dizabilități în vederea integrării
- Validitatea eseului ca probă de evaluare
- Valorificarea materialelor reciclabile/reutilizabile în activitățile cu preșcolari
- Pedagogia verde

Nr. 6 (148) – CERCETĂRI PEDAGOGICE APLICATIVE

- Formarea identității profesionale în perioada de tranziție la vârsta adultă
- Individualizarea procesului educațional pentru elevii cu cerințe educaționale speciale
- Specificul motivației pentru succesul școlar al elevilor din ciclul gimnazial
- Profesorul de limbaj – o provocare postmodernă
- Cercetări pedagogice aplicative

Redactor-șef: Mariana VATAMANU

VII. BIBLIOTECA *PRO DIDACTICA*

SERVICII

Biblioteca a pus la dispoziția beneficiarilor – pentru lectură în sală și împrumut la domiciliu – cărți din diverse domenii (enciclopedii, dicționare, monografii etc.) în limbile română, rusă, engleză, franceză etc.; întreaga colecție a revistei *DIDACTICA PRO...* (2000-2024), colecția revistelor *Tribuna învățământului*, *Învățătorul modern* și a săptămânalului *Făclia*, a revistelor *Управление школой* și *Школьный психолог*.